

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Freinetskolan
Hugin i Norrtälje kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Freinetskolan Hugin avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Freinetskolan Hugin i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med analys av skolans resultat så att analysen ger bättre förutsättningarna att initiera utvecklingsåtgärder utifrån skolans behov.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna skapa en tydlig struktur i undervisningen med intresseväckande inledning, tydliggörande av syfte och sammanfattande avslut.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i låg utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna skapa en samsyn och gemensamma förhållningssätt i arbetet med att skapa och upprätthålla studiero i samtliga klasser.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver analysera orsakerna till skillnader och avvikelser i lärares bedömningar, omdömen och betyg samt föra samtal med lärare som landar i tydliga slutsatser.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Huvudmannen behöver kritiskt granska och göra självständiga bedömningar av utbildningens kvalitet i syfte att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsbehov.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **19 december 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:6184) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt upp olika resultat. Av huvudmannen inlämnad dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet framgår att rektorn gör en bred uppföljning av kunskapsresultat som omfattar såväl omdömen och betyg som kunskapskartläggningar och nationella prov. Rektorn får sin bild av undervisningen bland annat via samtal i ledningsgruppen och med elevrådet samt genom spontana besök i klassrum. Rektorn följer även upp att värdegrundsuppdraget inkluderas i undervisningen genom att skicka en enkät per termin till personal som svarar på vad de har gjort och vad de har kvar att göra samt vilket stöd de behöver i arbetet med normer och värden. Vartannat år genomför rektorn mer systematiska lektionsobservationer och till vårterminen 2025 planerar rektorn att vid observationer ha fokus på att följa upp undervisningens kvalitet och att värdegrundsuppdraget inkluderas i undervisningen.

Granskningen visar dock att det saknas en analys som svarar på bakomliggande orsaker till såväl kunskapsresultat som resultat av arbetet med normer och värden. Skolledningen skickar frågeställningar av analytisk karaktär till arbetslagen men det framgår inte vad den samlade analysen sedan resulterar i. Förklaringar till resultat är ofta övergripande och allmänna i stället för att kopplas till undervisningen på skolan. Avsaknaden av bakomliggande orsaker till resultaten gör analysen vag och medför att det blir otydligt hur vidtagna utvecklingsåtgärder kopplas till behov och vilken effekt dessa åtgärder förväntas ge. Rektorn kan redogöra för syftet med skolans respektive utvecklingsområden men syftet är inte klargjort för samtlig personal på skolenheten och det framgår inte heller av

skolans dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet. Rektorn fördelar resurser utifrån principen att stärka elevernas kunskapsinhämtning och att ge utökat stöd till elever i behov av detta. I arbetet med resursfördelning tar rektorn stöd av skolans ledningsgrupp och elevhälsoteamet. Rektorn har exempelvis omfördelat resurser från en årskurs till en annan utifrån att kunskapskartläggning visade låga kunskapsresultat i avsedd årskurs.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn organiserar och skapar förutsättningar för lärare att samverka men försäkrar sig endast delvis om att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Lärare samverkar främst inom sina respektive arbetslag där lärarna förväntas planera, lyfta elevfrågor samt samarbeta kring temaplanering. Dessutom arbetar arbetslaget med diskussionsfrågor från skolledningen kopplat till det systematiska kvalitetsarbetet. Inför detta läsår har rektorn påbörjat ett arbete med analys- och utvecklingskonferenser där varje lärare var åttonde vecka träffar rektorn, speciallärare och kurator enskilt för att diskutera och följa upp undervisningsupplägg, sätta individuella mål för undervisningen samt stämma av eventuellt stöd läraren behöver för genomförandet. Däremot är det otydligt hur rektorn följer upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen.

Arbets- och förhållningssätt är tydliga på skolan och rektorn arbetar delvis med att följa upp att dessa följs. Nya lärare på skolan får en mentor första halvåret och det är uppstyrt vad mentorn ansvarar för att gå igenom. Vidare finns arbets- och förhållningssätt dokumenterade så att alla kan ta del av dem. Obehöriga lärare får även stöd i planering, undervisning och betygssättning av annan ämneslärare. Skolans pedagogik ger riktlinjer kring förväntningar i undervisningen och förväntningar på medarbetare finns med i skolans dokument för systematiskt kvalitetsarbete. Rektorn kan dock konstatera att skolans pedagogiska profil behöver förstärkas och att undervisningen med temaarbeten behöver förtydligas för att motsvara skolans vision. Vid rektorns påbörjade arbete med analys- och utvecklingskonferenser finns möjlighet att följa upp förhållningssätt.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn har identifierat skillnader inom såväl kunskapsresultat som trygghetresultat mellan flickor och pojkar men inte gjort en fördjupad analys kring orsaker. Under flera år har rektorn exempelvis haft vetskap om att pojkars kunskapsresultat är lägre än flickors men inte analyserat orsakerna. Av diskussioner på skolan har rektorn kommit fram till att fler tidiga insatser behövs men även kommit fram till att de insatser som har gjorts inte gett önskvärt resultat. Det är upp till den enskilda läraren att utforma undervisningen så att både flickor och pojkar får möjlighet att

utvecklas så långt som möjligt. Utformningen av undervisningen följs upp inom vissa arbetslag i samband med att lärare auskulterar varandra. Vidare har rektorn detta läsår påbörjat en insats med gemensam läsning och en föreläsning för personal med uppföljande diskussioner i arbetslag för att öka medvetenheten kring jämställdhetsfrågor hos lärarna på skolan. Insatsen har lett till att varje arbetslag har satt upp ett mål att arbeta med och samtliga arbetslag har kommit fram till att de behöver tydliggöra förväntningarna för elever och har från denna termin gjort veckoplanering där de tydliggör vad elever ska göra under veckan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med analys av skolans resultat så att analysen ger bättre förutsättningarna att initiera utvecklingsåtgärder utifrån skolans behov.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte genomför en tillräcklig djup analys utifrån skolans resultat vilket leder till att utvecklingsåtgärder inte med säkerhet är framtagna utifrån verksamhetens behov. Detta riskerar att försvåra styrning och ledning av skolans utveckling och att skolans utvecklingsarbete riktas mot andra områden än där det behövs som mest.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med personalen analysera skolans resultat, positiva såväl som negativa, på grupp- och skolnivå, för att förstå bakomliggande orsaker och gör utvecklingsåtgärderna träffsäkra. En del av analysarbetet kan med fördel inkludera bakomliggande förklaringar till skillnader mellan flickor och pojkars resultat. Vidare behöver utvecklingsåtgärder ha en tydlig koppling till behov som framkommer i analysen. För att utvecklingsåtgärderna och målen ska vara uppföljningsbara bör de vara specifika, mätbara och få till antal. Som inspiration i arbetet rekommenderas Skolverkets stöd för systematiskt kvalitetsarbete¹.

¹ Skolverket (2024). Hämtad från Skolverkets hemsida [Systematiskt kvalitetsarbete – så fungerar det - Skolverket](#). Hämtad 16 december 2024

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar för att möta respektive elev så att de får komma långt i sin kunskapsutveckling och för att stärka elevens självförtroende. Lärarna arbetar mycket med individuella anpassningar i klassrummet utifrån individens behov men saknar delvis arbete för ett tillgängligt lärande på gruppnivå. I undervisning erbjuds elever texter och lärmaterial med olika svårighetsgrad för att kunna arbeta på den nivå som de befinner sig i sin kunskapsutveckling. För att stärka självförtroendet hos elever gör lärarna olika men genomgående lyfter lärare framsteg som elever gör och ger beröm för goda prestationer. I förhållande till yngre elever arbetar lärarna mycket med direkta återkopplingar. Vidare skapas motivation i skolarbetet exempelvis genom att arbeta i teman där lärare skapar engagemang genom autentiska uppgifter, tydlig mottagare av uppgiften och undervisning som är kopplat till verkligheten.

Elevernas delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Lärarna utformar delvis undervisningen så att elever får möjlighet att reflektera och utarbeta strategier för sitt eget lärande. Exempelvis har alla klasser från denna termin veckoplaneringar där elever ges möjlighet att ta ansvar över vad de ska göra. I slutet av varje vecka checkar eleverna av att de har gjort det som framgår av veckoplaneringen och i vissa klasser följs detta upp med en reflekterande fråga där eleven får möjlighet att få syn på sitt lärande. Inom ramen för undervisningen ställs till viss del öppna frågor där elever ges möjlighet att reflektera utan ett givet svar.

Det varierar mellan lärare hur eleverna ges möjlighet att planera och utvärderar undervisningen i syfte att påverka det kommande arbetet. Klassråd och elevråd används som forum för att prata om undervisningen

och lyssna in elevers synpunkter. Elever får delvis vara delaktiga i planering av undervisning vilket främst synliggörs i samband med skolans återkommande temaarbeten.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är delvis strukturerad och varierad med aktivt lärarstöd men saknar tydliggörande av syfte och sammanfattande avslut på lektioner. De flesta lektioner innehåller en tydlig start där läraren går igenom, såväl skriftligt som muntligt, vad eleverna ska göra under lektionen. Elever ges ett aktivt lärarstöd för att komma i gång med uppgifter och det är ofta flera personalkategorier eller två lärare i klassrummet vilket skapar möjligheter för elever att snabbt få hjälp att komma vidare i uppgifter. Det finns även ett sammanhang och logiskt flöde mellan uppgifterna i lektionerna. Elever får på ett balanserat sätt växla mellan att arbeta enskilt, i par eller grupp inom ramen för lektionen. Skolan har inom sin pedagogik ett utvecklat arbete kring att arbeta i tema vilket bidrar till variation för eleverna samt att lärarna försöker koppla undervisningen till verkligheten utanför skolan. Dock är syftet med undervisningen inte tydligt för elever och ofta saknas sammanfattande avslut på lektioner. Lärare har pratat om att ha avslut på lektioner som bidrar till att tydliggöra förväntningar för elever och att avslut ska innefatta rutiner som att ställa sig bakom sin stol, men detta genomförs inte av alla lärare i undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna skapa en tydlig struktur i undervisningen med intresseväckande inledning, tydliggörande av syfte och sammanfattande avslut.

Motivering till utvecklingsområdet är att undervisningen delvis är strukturerad men att syfte med undervisningen och sammanfattande avslut behöver tydliggöras av lärare. När syftet är otydligt för elever finns risk att eleverna inte upplever motivation i skolarbetet och har svårt att hitta fokus till det som läraren har som mål med lektionen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tydliggör arbetet med lektionsstruktur och följer upp hur strukturen efterlevs i klassrummen liksom dess effekter. Intresseväckande inledningar med tydliga instruktioner till eleverna vid lektionsstarten, där bland annat mål och syfte med undervisningen framgår, kan resultera i att elever arbetar mer målmedvetet och att elever får förutsättningar att tillägna sig ännu mer

kunskaper. Ett tydligt sammanfattande avslut av en lektion är också en viktig del för att eleverna ska få syn på sitt eget lärande och kan öka elevernas känsla av delaktighet och motivation. Det kan även ge läraren ett bra underlag för vidare planering av undervisningen. Genom att lärare skapa struktur och intresse för undervisningen kan det även bidra till en ökad studiero. Som inspiration i arbetet rekommenderas Skolverkets modell för strukturerad undervisning².

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i låg utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, och utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Arbete för trygghet

Tryggheten på skolan kartläggs och otrygga platser identifieras men personal på skolan saknar ett gemensamt förhållningssätt när det kommer till att arbeta med att skapa trygghet. På skolenheten följs tryggheten upp via kommunens brukarenkäter, skolan egna trygghetsenkäter, enkäter till personal varje termin, incidentrapporter, kränkingsanmälningar och hälsosamtal. Varje arbetslag tittar på det sammanställda resultatet och diskuterar utifrån frågor som skolledningen tar fram men en samlad analys för skolan saknas. Vissa åtgärder har gjorts kring identifierade platser som renovering av toaletter, organisering med aktiviteter på raster ute och ökad bemanning på identifierad plats på mellanstadiet för att öka tryggheten men djupare analyser av elevernas trygghet saknas. Ledningsgruppen på skolan diskuterar trygghetsfrågor och tar via arbetslagsledare vidare frågeställningar kring trygghet ut i arbetslagen. Mentorskapet på skolan är en viktig del i trygghetsarbetet och där mentorerna regelbundet har samtal med sina elever. Vidare inleds varje läsår med gruppstärkande övningar och gemensamt läger för högstadiet men samtidigt saknas gemensamt trygghetsarbete som löpande integreras i undervisning. Personalen saknar en samsyn i trygghetsarbetet. Bilden av att skolan behöver arbeta mer kring

² Skolverket (2024). Hämtad från Skolverkets hemsida [Strukturerad undervisning - en modell i sex steg - Skolverket](#). Hämtad 16 december 2024

tryggheten förstärks av Skolinspektionens enkäter 2024. Enkätresultaten för elever i såväl årskurs 5 som 8 är lägre avseende trygghet jämfört med övriga skolor i enkätomgången.

Arbete för studiero och lugn miljö

Personalen har vissa metoder för att förebygga studiero på skolan men det saknas samsyn och gemensamma förhållningssätt i arbetet. Det finns vissa gemensamma metoder och arbetssätt för att skapa en lugn miljö på lektionerna som exempelvis att elevernas mobiltelefoner samlas in under skoldagen och att elever har fasta placeringar i klassrummen. Elever görs även till viss del delaktiga i arbetet med studiero genom att alla klasser ska ta fram ledstjärnor som ska följas, dock framgår att alla klasser inte har tagit fram ledstjärnor denna termin. Lärarna och övrig personal saknar i flera avseenden samsyn kring hur de tillsammans kan skapa en arbetsmiljö där eleverna ska kunna ägna sig åt skolarbete. I diskussioner tar lärare fram handlingsplaner för vad varje klass behöver men har inte landat i diskussioner kring hur de gemensamt kan arbeta kring studiero på skolan. Av Skolinspektionens enkäter framgår att elever på högstadiet är missnöjda med studieron och vid intervjuer framgår att det finns elevgrupper på skolan som under flera år har haft problem med studiero utan att skolans åtgärder hjälpt.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna skapa en samsyn och gemensamma förhållningssätt i arbetet med att skapa och upprätthålla studiero i samtliga klasser.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att personalen på skolan inte har en samstämmig bild av hur de ska arbeta för att skapa studiero. Det saknas gemensamma diskussioner på skolan om strategier och förhållningssätt i personalens arbete med att skapa, upprätthålla och vid behov återställa studiero på lektionerna. Utan en gemensam grund riskerar enskilda lärares förmåga att få avgörande betydelse för vilken studiero som råder i klassrummet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn skapar forum där samtlig personal arbetar fram en samsyn runt studiero. Att skapa samsyn kan ge lärare och övrig personal fler verktyg och känsla av ökad trygghet i arbetet med studiero. Eftersom det i många klassrum är flera personal från olika yrkeskategorier är det viktigt att samtliga har en samstämmighet kring förväntningar och respektive persons uppdrag i frågan om studiero.

Genom att involvera eleverna i samtal kring studiero får lärarna elevernas perspektiv och förslag på förbättringar vilket ofta leder till ett större engagemang från elever i att ta ansvar för sin arbetsmiljö. Med fördel kan skola sätta rutiner redan i tidiga årskurser som sedan kan utvecklas utifrån elevers ålder och mognad. När lärare har gemensamma strukturer och förväntningar på elever bidrar det ofta till studiero. För inspiration och stöd i arbetet rekommenderar Skolinspektionen skolan att ta del av Skolverkets material kring trygghet och studiero³.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg, 5. Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Rektorn ger lärare förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor såväl internt som med lärare från en annan skola. Exempelvis har rektorn organiserat så att nationella prov rättas av lärare från en annan skola samt att rättningen följs upp med bedömningsdiskussioner. Det finns även forum där lärare får möjlighet att diskutera ämnesspecifik bedömning med lärare från en annan skola med fokus på två ämnen per lärare varje läsår. Inom skolan förs dialoger kring bedömning främst inom respektive arbetslag och ibland i form av ämneskonferenser. Vid några tillfällen under året, utifrån ett årshjul, skickar skolledningen ut riktade frågor till arbetslagen för att bland annat diskutera omdömen och betyg samt får återkoppling från diskussionerna via arbetslagsledarna vid ledningsmöten.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn inte regelbundet följer upp och analyserar lärares bedömningar i alla årskurser och ämnen med syfte att identifiera eventuella avvikelser och att rektorn saknar tydliga förklaringar till de avvikelser som identifieras. Skolan har bland annat stora avvikelser mellan nationella prov och omdömen i årskurs 3 som funnits under flera års tid

³ Skolverket (2024). Hämtad från Skolverkets hemsida [Främja trygghet och studiero - Skolverket](#) och [Elevassistent, skolmentor eller resurspedagog – så kan du bidra till trygghet och studiero - Skolverket](#). Hämtad 16 december 2024.

utan att rektorn har en tydlig analys och tydliga förklaringar till dessa. På samma sätt finns avvikelser mellan resultat på nationella prov och betyg såväl inom årskurs 6 som årskurs 9 utan att rektorn gjort djupare analys av orsakerna. Avvikelser mellan nationella prov och omdömen respektive betyg består främst av förklaringar till varför enskilda elever misslyckas på proven och att elever inte är vana vid provsituationen. Lärarna har haft ett forum där de utifrån frågeställningar från skolledningen diskuterat vårterminens omdömen, betyg och korrelationen mellan provresultat och omdömen respektive betyg i oktober.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera orsakerna till skillnader och avvikelser i lärares bedömningar, omdömen och betyg samt föra samtal med lärare som landar i tydliga slutsatser.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte analyserar skillnader och avvikelser mellan olika lärares omdömen och betyg i syfte att säkerställa en likvärdig och rättssäker bedömning och betygsättning. Skolan sammanställer resultat men saknar ett systematiskt arbete kring analys för att ta reda på påverkningsbara orsaker till bland annat avvikelser mellan nationella prov och omdömen respektive betyg, vilket är särskilt allvarligt med tanke på de konsekvenser oriktiga omdömen eller betyg kan medföra för elevers framtida studier.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn gör fördjupade analyser kring orsaker till skillnader och avvikelser som finns i lärares bedömning och betygsättning. Exempelvis kan rektorn titta på skillnader mellan olika klasser, mellan flickor respektive pojkar och avvikelser mellan nationella prov och omdömen respektive betyg. Det är även viktigt att titta på hur samtliga omdömen och betyg ser ut över tid och om de förändras mot någon riktning. Vid avvikelser behöver rektorn undersöka vad det beror på och om det är motiverat eller inte samt komma fram till tydliga förklaringar inom den egna verksamheten. För att rektorn ska ha rätt förutsättningar till att fördjupa sina analyser behöver rektorn diskutera bedömningar med lärare. Rektorn har även ett ansvar i sin analys att fastställa om lärare tolkar styrdokumentet lika eller om lärare har bedömt och vägt in elevprestationer på olika sätt. Ett sätt för rektorn, att säkerställa att lärare gör likvärdiga och rättssäkra bedömningar, kan vara att leda läraren i ett kontinuerligt arbete med att gemensamt diskutera och analysera skillnader i bedömning, omdömen och betyg. Detta i syfte att

säkerställa en likvärdig och korrekt bedömning utifrån skolans styrdokument samt att skapa ökad likvärdighet och öka lärares bedömarkompetens.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 3, 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, och utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med huvudmannen och rektorn samt av inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Självständig aktör, roller och ansvarsfördelning

Huvudmannen gör inte några självständiga bedömningar och analyser av verksamhetens kvalitet och måluppfyllelse vad gäller nationella mål och likvärdighet. Huvudmannen har visserligen god insyn i verksamheten, deltar i analysarbete på arbetslagsnivå och tar del av sammanställda resultat från verksamheten genom rektorns systematiska kvalitetsarbete, men det saknas både en analys av skolövergripande resultat och att huvudmannen ställer kritiska frågor kring resultaten för att få en fördjupad förståelse av bakomliggande faktorer. Av granskningen framgår vidare att ansvarsfördelningen mellan huvudmannen och rektorn är otydlig och inte känd i skolans organisation. Dock finns en rektorsdelegation från styrelsen till rektorn men den är inte kommunicerad inom organisationen. Rektorns uppdrag är att se till att den löpande verksamheten fungerar medan styrelsen blickar framåt och säkerställer att verksamheten uppfyller styrdokumentet. De flesta beslut fattas i samråd mellan rektorn och styrelsen.

Oberoende aktör vid klagomål och kränkingsanmälningar

Huvudmannen synliggör och informerar vårdnadshavare och elever var de kan vända sig med klagomål och kränkingsanmälningar men huvudmannen utreder inte ärenden oberoende av rektorn. Huvudmannen tar del av klagomål och kränkingsanmälningar samt säkerställer att rektorn utreder dessa men gör vanligen inga självständiga bedömningar. Uppkommer frågor kring exempelvis antal incidenter inom ett stadie kan styrelsen genom sina representanter få svar direkt då styrelsen till största del består av personal på skolan. Inkommer klagomål på rektorn har skolan

som rutin att styrelsens ordförande utreder klagomålet. Huvudmannen har vidtagit åtgärder och exempelvis byggt om toaletter för att öka tryggheten.

Långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för god undervisning

Huvudmannen tar delvis ansvar för att det finns en långsiktighet och systematik avseende förutsättningar i verksamheten. Skolans lokaler är väl anpassade för den undervisning som bedrivs och huvudmannen gör åtgärder som renovering av toaletter för att öka trivsel och trygghet ifrån behov som framkommit. Samtidigt finns otrygghet och bristande studiero på skolan och har funnits under lång tid. I undervisningen finns tillgång till lärverktyg som är välfungerande och tidsenliga. Huvudmannen följer regelbundet upp skolans behov av lärverktyg och är väl insatta då de flesta i styrelsen även undervisar på skolan. Huvudmannen skapar sig en egen bild av kompetensen på skolan, ser över behov av kompetensutveckling samt bevakar kompetensbehovet vid rekrytering till skolan.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Huvudmannen ger rektorn ett behovsanpassat stöd som bygger på god kännedom om verksamheten. Representant för huvudmannen har veckovisa avstämningar med rektorn samt bistår med stöd vid exempelvis svårare personalärenden, kontakt med leverantörer eller samtal med vårdnadshavare. Vidare har huvudmannen säkerställt överlämning vid byte av rektor samt att rektorn gått utbildningar och samarbetar med rektor på närliggande skolan som arbetar med samma pedagogik.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver kritiskt granska och göra självständiga bedömningar av utbildningens kvalitet i syfte att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsbehov.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen tar del av resultat för skolenheten men gör inte självständiga bedömningar av skolenhetens övergripande resultaten samt inte heller ställer kritiska frågor kring bakomliggande orsaker till resultaten eller säkerställer framgångsfaktorer. När utvecklingsinsatser som görs i verksamheten inte är grundade på en fördjupad analys och saknar en tydlig målbild är risken att utvecklingsinsatserna inte leder till förbättringar i verksamheten.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen återkommande gör självständiga bedömningar av verksamheten som helhet genom att

analysera skolenhetens resultat. Utifrån analyser kan huvudmannen göra adekvata bedömningar av verksamhetens kvalitet och utvecklingsbehov som helhet. I detta arbete bör huvudmannen granska om den analys och de utvecklingsåtgärder som rektorn tagit fram är adekvata, eller om huvudmannen gör andra bedömningar. Vidare är det viktigt att huvudmannen sätter upp tydliga mål, och delmål, för utvecklingsinsatser samt följer upp att insatserna leder till önskvärt resultat. Detta arbete kan med fördel föregås av en tydlig arbets- och rollfördelning inom huvudmannen för att försäkra sig om att huvudmannen uppfyller sina åtaganden.

Beslutet har fattats av Sara Carlsson, enhetschef.

I den slutliga handläggningen har Anna Grimlund (föredragande), utredare, och Henrik Fredriksson, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju representanter från skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- En intervju med representanter för huvudman.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt offentlig statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och

utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 26 och 27 november 2024 och intervju med huvudmannen genomfördes digitalt den 28 november 2024. Besöket genomfördes av utredarna Anna Grimlund och Henrik Fredriksson. Freinetskolan Hugin är belägen i Norrtälje kommun med huvudman Freinetskolan Hugin Ekonomisk förening. Vid granskningstillfället går cirka 220 elever i årskurserna 1-9. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har en biträdande rektor på deltid.